

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

13. listopada 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 86/653/EEZ – Članak 7., stavak 1. točka (b) – Samostalni trgovački zastupnici – Posao sklopljen s trećom osobom koju je trgovački zastupnik prethodno pridobio kao stranku – Naknada – Prisilna ili dispozitivna narav zastupnikova prava na proviziju”

U predmetu C-64/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Sąd Najwyższy (Vrhovni sud, Poljska), odlukom od 17. rujna 2020., koju je Sud zaprimio 2. veljače 2021., u postupku

Rigall Arteria Management sp. z o.o. sp. k.

protiv

Bank Handlowy w Warszawie S. A.

SUD (treće vijeće),

u sastavu: K. Jürimäe (izvjestiteljica), predsjednica vijeća, N. Jääskinen, M. Safjan, N. Piçarra i M. Gavalec, suci,

nezavisna odvjetnica: T. Ćapeta,

tajnik: M. Siekierzyńska, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 23. ožujka 2022.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Rigall Arteria Management sp. z o.o. sp. k., M. Skrycki, *adokat*, i A. Springer, *radca prawny*,
- za Bank Handlowy w Warszawie S. A., G. Pietras i M. Rzepka, *adwokaci*,
- za poljsku vladu, B. Majczyna i S. Żyrek, u svojstvu agenata,
- za njemačku vladu, J. Möller, U. Bartl, J. Heitz i M. Hellmann, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: poljski

– za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Pucciariello, *avvocato dello Stato*,

– za Europsku komisiju, L. Armati, S. L. Kaléda i B. Sasinowska, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 9. lipnja 2022.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 7. stavka 1. točke (b) Direktive Vijeća 86/653/EEZ od 18. prosinca 1986. o usklađivanju prava država članica u vezi samozaposlenih [samostalnih] trgovačkih zastupnika (SL 1986., L 382, str. 17.) (SL posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 10., str. 45.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društava Rigall Arteria Management sp. z o.o. sp. k. i Bank Handlowy w Warszawie S. A. (u daljnjem tekstu: Bank Handlowy) povodom pružanja potrebnih informacija kako bi se prvonavedenom društvu omogućilo utvrđivanje iznosa provizije koji mu se duguje u vezi s ugovorima koje je Bank Handlowy sklopio sa strankama koje je prethodno posrednik društva Rigall Arteria Management pridobio kao stranke.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Druga i treća uvodna izjava Direktive 86/653 glase:

„[B]udući da razlike u nacionalnim pravima, koje se odnose na trgovačko zastupanje, značajno utječu na uvjete tržišnog natjecanja i na provođenje djelatnosti zastupanja unutar Zajednice, te su štetne kako za zaštitu koja se pruža trgovačkim zastupnicima u odnosu na njihove nalogodavce, tako i za sigurnost trgovačkih poslova; budući da su, štoviše, te razlike takve da u značajnoj mjeri sprečavaju sklapanje i izvršavanje ugovora o trgovačkom zastupanju u kojima nalogodavac i trgovački zastupnici imaju poslovni nastan u različitim državama članicama;

budući da bi se trgovina robom između država članica trebala odvijati pod uvjetima sličnim onima na jedinstvenom tržištu, te da to iziskuje usklađivanje pravnih sustava država članica do one mjere koja osigurava uredno djelovanje zajedničkog tržišta; budući da u tom pogledu kolizijska pravila ne uklanjaju u području trgovačkog zastupanja prethodno opisane nedosljednosti, niti bi to bio slučaj čak i da ih se učini jednoobraznima, te je stoga predloženo neophodno usklađivanje bez obzira na postojanje tih pravila.”

- 4 U skladu s člankom 1. stavkom 2. te direktive:

„Za potrebe ove Direktive ‚trgovački zastupnik‘ znači samozaposleni [samostalni] posrednik koji ima stalno ovlaštenje za posredovanje pri prodaji ili kupnji robe u ime druge osobe, dalje u tekstu ‚nalogodavca‘, odnosno za posredovanje i sklapanje takvog posla u ime i za račun nalogodavca.”

5 Poglavlje III. navedene direktive naslovljeno je „Naknada”. U njemu se nalaze članci 6. do 12. Prvi od tih članaka određuje:

„1. U nedostatku bilo kakvog sporazuma o naknadi između stranaka, te ne dovodeći u pitanje primjenu obveznih odredbi država članica u vezi s visinom naknade, trgovački zastupnik ima pravo na naknadu koja je uobičajeno dozvoljena trgovačkim zastupnicima za robu koja čini predmet njegovog ugovora o zastupanju u mjestu gdje on obavlja svoje djelatnosti. Ako ne postoji takva uobičajena praksa, trgovački zastupnik ima pravo na razumnu naknadu, uzimajući u obzir sve dijelove posla.

2. Bilo koji dio naknade koji je promjenjiv s obzirom na broj ili vrijednost poslova smatra se provizijom u smislu ove Direktive.

3. Članci od 7. do 12. Direktive ne primjenjuju se ako trgovački zastupnik u cijelosti ili djelomično nije plaćen provizijom.”

6 Članak 7. stavak 1. iste direktive glasi:

„1. Trgovački zastupnik ima pravo na proviziju za trgovački posao sklopljen tijekom razdoblja koje obuhvaća ugovor o zastupanju:

(a) ako je posao sklopljen zbog njegovog posredovanja

ili

(b) ako je posao sklopljen s trećom osobom koju je prethodno pridobio kao stranku za sklapanje istovrsnih poslova.”

7 Člankom 10. Direktive 86/653 predviđa se:

„1. Provizija dospijeva čim se ostvari, i u mjeri u kojoj nastupi jedna od sljedećih okolnosti:

(a) nalogodavac je izvršio posao;

(b) nalogodavac je trebao, u skladu sa svojim sporazumom s trećom stranom, izvršiti posao; ili

(c) treća strana je izvršila posao.

2. Provizija dospijeva najkasnije nakon što je treća strana izvršila svoj dio posla, odnosno trebala ga je izvršiti da je nalogodavac izvršio svoj dio posla kao što je trebao.

3. Provizija se plaća najkasnije posljednjeg dana mjeseca koji slijedi nakon tromjesečja u kojem je provizija dospjela.

4. Sporazumi koji odstupaju od stavaka 2. i 3. ovog članka na štetu trgovačkog zastupnika nisu dopušteni.”

8 Članak 11. navedene direktive tako glasi:

„1. Pravo na proviziju može se ukinuti samo ako i u mjeri u kojoj:

– je utvrđeno da se ugovor između treće strane i nalogodavca neće izvršiti,

i

– razlog takve situacije se ne može pripisati nalogodavcu.

2. Provizija koju je trgovački zastupnik već primio vraća se ako je pravo na proviziju ukinuto.

3. Sporazumi koji odstupaju od stavka 1. ovog članka na štetu trgovačkog zastupnika nisu dopušteni.”

9 U skladu s člankom 12. navedene direktive:

„1. Nalogodavac svom trgovačkom zastupniku daje izvješće o dospjeloj proviziji najkasnije posljednjeg dana mjeseca koji slijedi nakon tromjesečja u kojem je provizija dospjela. Izvješće sadržava glavne podatke na temelju kojih je izračunan iznos provizije.

2. Trgovački zastupnik ima pravo zahtijevati sve podatke, a posebno izvode iz knjiga, koji su dostupni njegovom nalogodavcu i koji su mu potrebni kako bi provjerio iznos provizije koji mu se duguje.

3. Sporazumi koji odstupaju od stavaka 1. i 2. ovog članka na štetu trgovačkog zastupnika nisu dopušteni.

[...]”

Poljsko pravo

10 Članak 7. stavak 1. Direktive 86/653 prenesen je u poljsko pravo člankom 761. stavkom 1. ustawe – Kodeks cywilny (Zakon o Građanskom zakoniku) od 23. travnja 1964. (Dz. U. iz 2019., poz. 1145.) (u daljnjem tekstu: Građanski zakonik). U skladu s tom odredbom:

„Zastupnik može zahtijevati proviziju za ugovore sklopljene tijekom važenja ugovora o zastupanju ako su oni sklopljeni kao posljedica njegovih aktivnosti ili ako su sklopljeni sa strankama koje je zastupnik prethodno pridobio kao stranke za sklapanje istovrsnih ugovora.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

11 Društva Rigall Arteria Management i Bank Handlowy su između 1. lipnja 1999. i 30. lipnja 2015. bila vezana ugovorima o zastupanju. Posljednji od tih ugovora imao je oblik okvirnog ugovora, dopunjenog posebnim ugovorima o zastupanju. Ugovori koje su sklopile stranke u glavnom postupku odnosili su se na izvršenje aktivnosti financijskog posredovanja uključujući posredovanje u obavljanju pomoćnih i marketinških radnji povezanih s uslugama vezanima za kreditne kartice i njihovim stjecanjem kao i s drugim financijskim uslugama koje pruža Bank Handlowy.

- 12 Tim ugovorima precizirao se način plaćanja naknade zastupniku te se osobito određivalo da se izračun te naknade izvršava s obzirom na broj sklopljenih ugovora. U većini slučajeva to je bio određeni iznos koji se obračunavao za svaku izdanu kreditnu karticu ili za svaki odobreni zahtjev za kredit. Nijednim od tih ugovora nije bio utvrđen neki drugi oblik provizijske naknade osim provizije za ugovore u čijem je sklapanju izravno sudjelovao zastupnik. Pored toga je trgovački zastupnik po isteku ugovora imao pravo na kompenzaciju čiji je iznos bio utvrđen u ugovoru. U tom je ugovoru također bilo navedeno da taj iznos čini cjelokupnu kompenzaciju na koju zastupnik ima pravo.
- 13 Nakon što je Bank Handlowy 17. prosinca 2014. raskinuo okvirni ugovor, Rigall Arteria Management zatražio je od tog društva da dostavi informacije o proviziji koja mu se duguje za razdoblje od 1. lipnja 1999. do 31. siječnja 2015. U odgovoru na ponovljene zahtjeve, Bank Handlowy istaknuo je da su dotad dostavljene informacije odgovarale ukupnoj naknadi koja se duguje na temelju sklopljenih ugovora o zastupanju i da stoga nema nikakvog razloga za prenošenje drugih informacija. Bank Handlowy osim toga tvrdio je da su tražene informacije obuhvaćene bankovnom tajnom.
- 14 Slijedom tog odbijanja, Rigall Arteria Management pred Sądom Okręgowym w Warszawie (Okružni sud u Varšavi, Poljska) podnio je zahtjev za otkrivanje informacija potrebnih za izračun iznosa provizije koja se duguje za razdoblje trajanja ugovora.
- 15 Sąd Okręgowy w Warszawie (Okružni sud u Varšavi) odbio je tužbu presudom od 20. lipnja 2016. s obrazloženjem da su izjave koje je nalogodavac podnio tijekom trajanja ugovora o zastupanju potpune i da zastupnik nije bio uložio prigovore na iznos provizije koju je izračunao. Taj je sud također smatrao da iz odredaba ugovora koji obvezuju stranke ne proizlazi da zastupnik ima pravo potraživati provizije na ugovore koje je banka sklopila sa strankama koje je zastupnik prethodno pridobio kao stranke. Potvrdila je i stajalište društva Bank Handlowy prema kojem je dio informacija koje je zatražio zastupnik obuhvaćen bankovnom tajnom.
- 16 Presudom od 28. veljače 2018. Sąd Apelacyjny w Warszawie (Žalbeni sud u Varšavi, Poljska) odbio je žalbu društva Rigall Arteria Management. Potvrdio je bit argumentacije prvostupanjskog suda. Osim toga, smatrao je da je tužba društva Rigall Arteria Management opravdana samo u mjeri u kojoj zastupnik može imati pravo zahtijevati isplatu vrste naknade na koju se odnose tražene informacije. Žalbeni sud smatrao je da takva situacija nije postojala u okolnostima ovog slučaja.
- 17 Sąd Apelacyjny w Warszawie (Žalbeni sud u Varšavi) smatra da se naknada na temelju ugovora sklopljenih sa strankama koje je zastupnik prethodno pridobio kao stranke u skladu s člankom 761. stavkom 1. Građanskog zakonika temelji na dispozitivnom propisu. Prema mišljenju tog suda, iz nepostojanja upućivanja na taj oblik provizije u tekstu ugovora i iz ponašanja stranaka tijekom njegova izvršenja proizlazi da su one prešutno isključile pravo zastupnika na proviziju o kojoj je riječ.
- 18 Rigall Arteria Management podnio je žalbu u kasacijskom postupku protiv presude Sąda Apelacyjnego w Warszawie (Žalbeni sud u Varšavi) Sądu Najwyższym (Vrhovni sud, Poljska), u ovom slučaju sudu koji je uputio zahtjev.
- 19 Pred tim sudom, Rigall Arteria Management među razlozima u potporu svojoj žalbi u kasacijskom postupku ističe povredu članka 761. stavka 1. Građanskog zakonika, protumačenog u skladu s člankom 7. stavkom 1. točkom (b) Direktive 86/653, jer se za tu odredbu smatralo da je dispozitivne naravi. Prema mišljenju društva Rigall Arteria Management, pravilo koje proizlazi iz

te odredbe ne može se isključiti ugovorom o zastupanju na štetu zastupnika. U svojem odgovoru na žalbu u kasacijskom postupku Bank Handlowy osporio je taj navod, iznoseći argumentaciju u prilog potpuno dispozitivnoj naravi članka 761. stavka 1. Građanskog zakonika.

- 20 Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) dvoji o tumačenju članka 7. stavka 1. točke (b) Direktive 86/653. S jedne strane, tekst odredaba te direktive može upućivati na to da je njihova dispozitivna narav isključena samo kad je to u njima izričito navedeno. S druge strane, cilj navedene direktive, koji se odnosi na zaštitu trgovačkog zastupnika, sugerira da je treba tumačiti u cijelosti na način koji sprečava svaku izmjenu ugovora na štetu prava dodijeljenih zastupniku.
- 21 Osim toga, članci 7. do 12. iste direktive uspostavljaju usklađeni i „zatvoreni” sustav odredbi o isplati naknade zastupniku, koji se može ukinuti samo u svojoj cijelosti te ga se može zamijeniti drugim režimom koji su uspostavile same stranke. Stoga te odredbe omogućuju samo zamjenu sustava provizije drugim sustavom isplate naknade trgovačkom zastupniku, a ne isključivanje određenih posebnih elemenata.
- 22 Zaključak prema kojem se pravo na proviziju na temelju članka 7. stavka 1. točke (b) Direktive 86/653 ne može isključiti ili izmijeniti na štetu trgovačkog zastupnika također je uvjerljiv s funkcionalnog gledišta s obzirom na praktičnu nemogućnost trgovačkih zastupnika da pregovaraju o ugovorima koje su jednostrano sastavili nalogodavci.
- 23 U tim okolnostima Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) odlučio je prekinuti glavni postupak i Sudu uputiti sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li s obzirom na tekst i cilj članka 7. stavka 1. točke (b) Direktive [86/653] tu odredbu tumačiti na način da se samostalnom trgovačkom zastupniku dodjeljuje apsolutno pravo na proviziju od ugovora sklopljenog tijekom razdoblja trajanja ugovora o zastupanju s trećom osobom koju je prethodno pridobio kao stranku za sklapanje istovrsnih poslova ili to pravo može biti isključeno iz ugovora?”

Nadležnost Suda

- 24 Najprije valja istaknuti da se ugovor o kojem je riječ u glavnom postupku odnosi na prodaju financijskih usluga. Međutim, taj ugovor ne ulazi u područje primjene Direktive 86/653, koja se u skladu s definicijom pojma „trgovački zastupnik“ iz njezina članka 1. stavka 2., primjenjuje samo na trgovačke zastupnike koji imaju stalno ovlaštenje za posredovanje pri prodaji ili kupnji robe, odnosno za posredovanja i sklapanje takvog posla.
- 25 Iz ustaljene sudske prakse ipak proizlazi da kada nacionalno zakonodavstvo za situacije potpuno unutarne naravi usvoji jednaka rješenja kao i ona koja postoje u pravu Unije, osobito kako bi se izbjegla diskriminacija domaćih državljana ili eventualna narušavanja tržišnog natjecanja, ili pak osigurala primjena jedinstvenog postupka u usporedivim situacijama, postoji određeni interes da se, radi izbjegavanja budućih razlika u tumačenju, odredbe i pojmovi iz prava Unije jednako tumače, bez obzira na okolnosti u kojima ih treba primijeniti (presuda od 17. svibnja 2017., ERGO Poist’ovňa, C-48/16, EU:C:2017:377, t. 29. i navedena sudska praksa).

- 26 U tom pogledu, iz elemenata koje je sud koji je uputio zahtjev dostavio u odgovoru na zahtjev Suda za pojašnjenje proizlazi da je poljski zakonodavac prilikom prenošenja Direktive 86/653 u nacionalno pravo definirao ugovor o zastupanju bez upućivanja na prodaju ili kupnju robe, čime je izrazio svoju namjeru da ujednačeno tretira ugovore o zastupanju koji se odnose na prodaju ili kupnju robe i ugovore o prodaji ili kupnji usluga.
- 27 Stoga valja utvrditi da je Sud nadležan odlučivati o ovom zahtjevu za prethodnu odluku.

O prethodnom pitanju

- 28 Svojim jedinim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 7. stavak 1. točku (b) Direktive 86/653 tumačiti na način da se ne može ugovorno odstupiti od prava koje ta odredba dodjeljuje samostalnom trgovačkom zastupniku da primi proviziju za transakciju sklopljenu tijekom trajanja ugovora o zastupanju s trećom stranom koju je taj zastupnik prethodno pridobio kao stranku za sklapanje istovrsnih poslova.
- 29 U skladu s člankom 7. stavkom 1. Direktive 86/653 trgovački zastupnik ima pravo na proviziju, u slučaju trgovačkog posla zaključenog tijekom trajanja ugovora o zastupanju, ako je posao sklopljen na temelju njegova posredovanja ili ako je posao sklopljen s trećom osobom koju je prethodno pridobio kao stranku za sklapanje istovrsnih poslova.
- 30 Kao što je to nezavisna odvjetnica istaknula u točki 45. svojeg mišljenja, tekst te odredbe upućuje na to da je upotrebom veznika „ili” zakonodavac Unije namjeravao strankama pružiti izbor. Međutim, iz te formulacije nije moguće zaključiti je li ta odredba dispozitivna.
- 31 Stoga, s obzirom na to da prisilna narav članka 7. stavka 1. točke (b) Direktive 86/653 nije izričito navedena ni u članku 7. te direktive ni u njezinim drugim odredbama, za njegovo tumačenje valja uzeti u obzir kontekst u kojem je smješten i ciljeve koji se tom direktivom žele postići. Nastanak te odredbe prava Unije može se također pokazati relevantan za njezino tumačenje (vidjeti u tom smislu presudu od 25. lipnja 2020., A i dr. (Vjetroelektrane na području općina Aalter i Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, t. 37.).
- 32 Što se tiče, najprije, konteksta navedene odredbe, iz opće strukture Direktive 86/653 proizlazi da se zakonodavac Unije pobrinuo da navede slučajeve kada nije dopušteno odstupiti od jedne od njezinih odredbi. To je osobito slučaj s člankom 10. stavkom 4., člankom 11. stavkom 3. ili člankom 12. stavkom 3. te Direktive 86/653 koji se, jednako kao i članak 7. navedene direktive, nalaze u poglavlju III. iste direktive koje se odnosi na naknadu zastupniku.
- 33 Osim toga, iako bi iz trećeg stavka članka 6. Direktive 86/653 primjenom *a contrario* tumačenja moglo proizlaziti da plaćanje provizije trgovačkom zastupniku, u cijelosti ili djelomično, nužno dovodi do primjenjivosti članka 7. do 12. te direktive, iz prvog stavka članka 6. navedene direktive ipak proizlazi da visina naknade zastupniku ponajprije ovisi o sporazumu stranaka. Stoga iz sustavnog tumačenja članka 6. Direktive 86/653 proizlazi da bi zakonodavac Unije, da je želio odstupiti od načela navedenog u prvom stavku te odredbe to izričito naveo u nekom od sljedećih stavaka.
- 34 Kad je potom riječ o ciljevima Direktive 86/653, valja podsjetiti na to da se njima nastoji, kao što to proizlazi iz njezine druge i treće uvodne izjave, zaštititi trgovačke zastupnike u odnosima s njihovim nalogodavcima, promicati sigurnost trgovačkih poslova i olakšati trgovinu robom između država

članica usklađivanjem njihovih pravnih sustava u području trgovačkog zastupanja (presude od 23. ožujka 2006., *Honyvem Informazioni Commerciali*, C-465/04, EU:C:2006:199, t. 19. i od 16. veljače 2017., *Agro Foreign Trade & Agency*, C-507/15, EU:C:2017:129, t. 29.).

- 35 Međutim, u tom pogledu valja istaknuti da tumačenje članka 7. stavka 1. točke (b) Direktive 86/653 kojim bi se tom članku dao obvezujući doseg ne bi nužno dovelo do povećane zaštite trgovačkih zastupnika. Naime, kao što je to nezavisna odvjetnica objasnila u točki 66. svojeg mišljenja, ne može se isključiti da bi u sličnoj situaciji neki od nalogodavaca nadoknadili trošak provizije koji se nužno mora platiti za posao sklopljen tijekom trajanja ugovora o zastupanju s trećom osobom koju je zastupnik prethodno pridobio kao stranku za sklapanje istovrsnih poslova, smanjenjem stope osnovne provizije, ograničenjem ili isključenjem troškova trgovačkog zastupnika koje naknađuje nalogodavac ili drugih elemenata naknade, ili čak i odustankom od stupanja u ugovorni odnos s trgovačkim zastupnikom.
- 36 Naposljetku, to tumačenje potvrđuje nastanak Direktive 86/653. Naime, iz prijedloga Direktive Vijeća o usklađivanju prava država članica u vezi samostalnih trgovačkih zastupnika (SL 1977., C 13, str. 2.) proizlazi da je Europska komisija prvotno predložila da odredbe od kojih stranke ne mogu odstupiti budu utvrđene u okviru jednog te istog članka, odnosno članka 35. tog prijedloga. Iako se odgovarajuća odredba članka 7. stavka 1. te direktive nalazila na tom popisu, ona je potom povučena. Nadalje, iako je zakonodavac Unije konačno napustio samo načelo jedinstvenog popisa u korist zabrane odstupanja od slučaja do slučaja, zakonodavac Unije nije zadržao to rješenje za članak 7. stavak 1. točku (b) Direktive 86/653.
- 37 Kao što je to istaknula nezavisna odvjetnica u točki 75. svojeg mišljenja, povlačenje odredbe koja odgovara članku 7. stavku 1. točki (b) Direktive 86/653 s navedenog popisa prisilnih normi iz članka 35. Prijedloga direktive spomenutog u prethodnoj točki ove presude, kao i odluka da se prisilna narav odredbi Direktive odredi člankom, potvrđuju, u nedostatku izričite naznake u tom smislu u članku 7. stavku 1. točki (b) te direktive, dispozitivnu narav te odredbe.
- 38 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 7. stavak 1. točku (b) Direktive 86/653 treba tumačiti na način da se može ugovorno odstupati od prava koje ta odredba dodjeljuje samostalnom trgovačkom zastupniku da prima proviziju za posao sklopljen tijekom trajanja ugovora o zastupanju s trećom osobom koju je taj zastupnik prethodno pridobio kao stranku za sklapanje istovrsnih poslova.

Troškovi

- 39 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) odlučuje:

Članak 7. stavak 1. točku (b) Direktive Vijeća 86/653/EEZ od 18. prosinca 1986. o usklađivanju prava država članica u vezi samozaposlenih [samostalnih] trgovačkih zastupnika

treba tumačiti na način da se:

može ugovorno odstupati od prava koje ta odredba dodjeljuje samostalnom trgovačkom zastupniku da prima proviziju za posao sklopljen tijekom trajanja ugovora o zastupanju s trećom osobom koju je taj zastupnik prethodno pridobio kao stranku za sklapanje istovrsnih poslova.

Potpisi